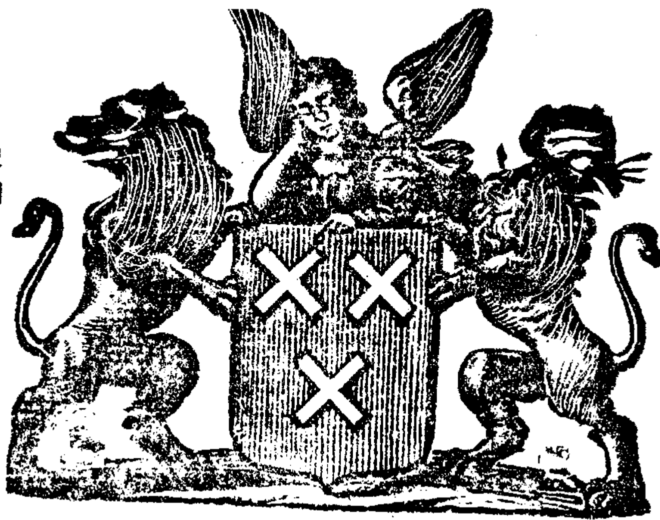
N°. 191. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 13 Augustus.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Breda. — De belgische berigten van heden behelzen wederom weinig bijzonders. Alleen vindt men thans in den *Indépendant* de vraag wegens het aanblijven of aftreden van den oorlogsminister *Evain*, in dier voege beslist, als zulks zich, naar hetgeen in de laatste dagen wegens de verandering van de bewindslieden in Belgie gezegd werd, reeds vermoeden liet. Gemeld ministerieel blad berigt namelijk, dat de overige bladen ten onregte van het aftreden van den generaal *Evain* gesproken hadden, dat hij vernomen had dat dezelve de oorlogsportefeuille niet nederleggen zou, maar slechts voor zijne eigene zaken een verlof van eene maand zou nemen.

— De belgische generaal *Kenor*, die vroeger in het Luxemburgsche bevel gevoerd heeft, is even als *Daine* op disponibiliteit gesteld.

— De Brusselsche plaatskommandant *Rodenbach* heeft zich voor de tweede maal naar Mons moeten begeven om heden in de zaak der plunderingen te worden gehoord, en zulks moest in tegenwoordigheid van de beide getuigen, die omstandigheden ten zijnen bezware hadden vermeld, geschieden. De procureur des konings te Brussel, door de beschuldigden als getuige opgeroepen, heeft zich ook naar Mons moeten begeven.

— Vorst *Leopold* bevindt zich sedert Donderdag avond te Ostende. - De nieuwe minister van justitie, *Ernst*, is een uitstap naar Luik gaan doen.

FRANKRIJK.

Parijs, den 9den Augustus.

De kamer van afgevaardigden heeft in de zitting van gisteren de heeren *Martin du Nord* en *Pelet de la Lozère* tot vice-presidenten, de heeren *Felix Réal*, *Cunin Gredaine*, *Piscatory* en *Boissy d'Anglas* tot secretarissen benoemd. In de zitting van heden is door den heer *Dupin* het voorzitterschap aanvaard. De redevoering bij die gelegenheid uitgesproken, onderscheidt zich boven vele andere door eene ernstige taal, zoowel ten aanzien van zijne medeleden, om deze tot rust, orde en eensgezindheid aan te sporen, als ten aanzien van het bestuur om hetzelve de grondwet te eerbiedigen. Reeds dadelijk wordt bij de eerste zinsnede van de noodzakelijkheid gesproken, dat de thans geopende zitting zich niet tot eene eenvoudige formaliteit bepaalde, maar dat integendeel naar de bedoeling van het charter de wetgeving inderdaad binnen den bepaalden tijd bijeen kwam. Vrij opmerkelijker intusschen is dat gedeelte, waarbij de heer *Dupin* de noodzakelijkheid betoogt, om door gepaste maatregelen het evenwigt tusschen de inkomsten en uitgaven te herstellen:

» Hetgeen vooral onze aandacht moet bezig houden, zegt hij, is onze finantiele toestand. Te vergeefs heeft de kamer in drie verschillende adressen op den voorgrond gesteld dat men onophoudelijk moest trachten de uitgaven met de inkomsten overeen te brengen, en de ministers naauwkeurig binnen de hun verleende kredieten te bepalen. Het tegendeel heeft immer plaats gehad. De uitgaven zijn al hooger en hooger gestegen, de door de wetgeving goedgekeurde kredieten zijn steeds verre overtroffen.

» Intusschen MM. HH. heeft de kamer van afgevaardigden het initiatief in het stemmen der belastingen; zij bepaalt derzelver bedrag, zoo als zij het volk mogen worden opgelegd. Zij kan dus niet dulden dat men haar immer later op nieuw de hand doe openen, onder het voorgeven, dat hetgeen eenmaal is uitgegeven, toch moet betaald worden.

» Onze tegenwoordige wetgeving is onvoldoende om dit misbruik te beletten; men zal dus tot meer afdoende maatregelen de toevlugt moeten nemen. Maar in alle geval moet de kamer op dit punt hare ernstige aandacht vestigen, tenzij zij het souverein gezag dat haar ten aanzien der bewilliging van penningen toekomt, geheel wil vernietigd zien, en in het oog der natie beneden den rang wil dalen, welke haar bij de constitutie is toegekend."

— Het gouvernement heeft nog gisteren eene telegrafische depeche ontvangen, welke van den 7den te Saint Pée, aan de uiterste Spaansche grenzen is gedagteekend, en vermeldende dat de generaal *Rodil* dien dag, aan het hoofd van 6000 man, Elisondo heeft bezet. Don *Carlos*, genoodzaakt de vlugt te nemen, was naar Leissa terug getrokken. Talrijke benden vlugtelingen kwamen over de grenzen, zelfs had de gemalin van *Zumala Carreguy* met hare kinderen te Ainhoa op Fransch grondgebied eene wijkplaats gezocht.

Leissa waar don *Carlos*, zich volgens deze jongste berigten zoude bevinden, ligt zeven tot acht uren gaans ten westen van Elisondo, vier uren ten westen van St. Estevan, en negen uren van de grenzen. Het is opmerkelijk, zegt het *Journal des Débats*, dat don *Carlos* niet naar het Fransch grondgebied, maar naar de zijde van Villa Franca is geweken, als of hij zich, aan de andere zijde van den grooten weg van Vittoria naar Villa Franca en Tolosa, naar Biscaye wilde begeven. Het is echter ook mogelijk dat *Zumala Carreguy*, of een gedeelte van het Carlistisch leger nog Leissa, Erasum, en de hooge bergketen ten noordoosten van Pampeluna bezet houdt. De bovenstaande telegrafische depeche toch vermeldt niet, dat de generaal *Rodil*, ten gevolge van eenig gevecht, Elisondo is binnengetrokken, en het is dus niet onmogelijk dat de insurgenten, overtuigd dat zij de vallei van Bastan niet konden verdedigen, die plaats uit eigen beweging hebben verlaten.

— De ministeriele bladen kondigen nog aan, dat bij eene koninklijke ordonnantie van den 8sten dezer, het *exequatur* van den Pruissischen consul te Bayonne, den heer *Bardewisch*, werd ingetrokken. Het schijnt dat zulks het gevolg was eener ontdekte verstandhouding tusschen dezen ambtenaar en het hoofdkwartier van don *Carlos*.

— De fondsen waren heden (9 *Augustus*) genoteerd: 5 pCt. kont. en op tijd 106; 3 pCt. kont. 75,40; op tijd 75,45; Nap. renten op tijd 93,25; Sp. perpet. kont. 50; op tijd 49¾; 3 pCt. op tijd 34¾; Cortes 36.

NEDERLANDEN.

Breda, den 12den Augustus.

Door Z. K. H. den Prins Veldmaarschalk is uitgevaardigd de navolgende

DAGORDER VOOR HET LEGER TE VELDE.

De aangename taak is mij weder opgedragen, om bij het Leger de tolk te wezen van de bijzondere tevredenheid des Konings, over de goede houding en den uitmuntenden staat der onderscheidene wapenen; en van het welgevallen waarmede Hoogstdezelve de ondubbelzinnigste bewijzen heeft ontvangen van den besten geest die allen bezielt,

Is reeds in het afgeloopen jaar aan een aantal manschappen, onder welke de vrijwilligers in de eerste plaats waren begrepen, de gelegenheid geschonken, tot het weder opvatten hunner vorige bedrijven en betrekkingen: thans heeft het Zijne Majesteit behaagd de schutterijen, door het verleenen van onbepaalde verloven, hiertoe in staat te stellen.

Daarom wenschte de Koning nog eens in Uw midden te zijn, die gezamenlijk zoo vele blijken van prijzenswaardige volharding hebt gegeven, ten einde aan de schutterijen met zijnen dank, tevens het vertrouwen te betuigen, dat dezelfde eerbied voor orde en wet, hetzelfde streven naar bevordering van het welzijn des Vaderlands, dezelfde gehechtheid aan Zijnen Doorluchtigen persoon hen overal zullen kenmerken; en om aan de overige wapens de verwachting mede te deelen, dat zijne hooge denkbeelden van hunnen onvermoeiden ijver volkomen geregtvaardigd blijven zullen.

Aan U allen eindelijk, die deel uitmaakt van het Leger te Velde, geeft de Koning de innige overtuiging te kennen, dat, zoo nieuwe gevaren Nederland bedreigen, de edele geestdrift steeds door U aan den dag gelegd, ook dan U zal doen henen snellen, waar de stem van Uwen Vorst en 's Lands belang U roepen, om onder den Goddelijken Zegen met onwrikbaren moed den verworven roem te handhaven.

Gegeven in het hoofdkwartier Tilburg, den 9. Augustus 1834.

De Veldmaarschalk, Opperbevelhebber van het Leger te Velde,
Willem, Prins *van Oranje.*

— Men verzekert, dat bij het vertrek der mobiele schutterijen, naar derzelver respectieve provincien, de Noord-Brabandsche vrijwillige jagers, tot heden bij de reserve divisie gestaan hebbende, tijdelijk zullen gedetacheerd worden en overgaan bij de 2de divisie, onder de bevelen van Z. D. H. den hertog *van Saxen-Weimar*; en wel bij de 1ste brigade, gekommandeerd door den generaal-majoor *des Tombe*. Vermoedelijk zullen de kampen den 26sten Augustus verlaten worden.

— In onze vesting is heden morgen van Bergen-op-Zoom aangekomen, om na gehouden nachtverblijf deszelfs marsch naar Vriesland voort te zetten, het 3de bataillon der 1ste afdeeling Vriesche schutterij, onder de bevelen van den majoor, baron *van Boecop*, behoord hebbende tot de bezetting van Bergen-op-Zoom.

— Van 's Bosch is gisteren naar den Briel vertrokken het 3de bataillon der 4de afdeeling Zuid-Hollandsche schutterij, hetwelk bijna drie jaren aldaar in garnizoen gelegen heeft, na alvorens door den heer kommandant der stad op de hartelijkste wijs te zijn vaarwel gezegd; alsmede naar Vlissingen, om aldaar in garnizoen te verblijven, het reserve bataillon der 13de afdeeling, onder bevel van den majoor *Krafft*.

— Den 10den en den 11den zijn op derzelver marsch naar de

provincie Groningen te Arnhem binnengekomen, het 1ste en 2de bataillon der 2de afdeeling Groningsche schutterij. In den morgen van den 10den was voorts uit Arnhem naar Grave vertrokken, het 3de bataillon der 9de afdeeling infanterie, hetwelk naar Bergen-op-Zoom bestemd is. Hetzelve had sedert het vorige jaar gedeeltelijk te Arnhem en te Doesborgh in garnizoen gelegen.

— Uit Dordrecht schrijft men van den 11den het volgende:

» Na eene eervolle afwezigheid van ruim 3 jaren en 9 maanden hadden wij hier gisteren het voor deze stad onuitsprekelijke genoegen van de kompagniën fuseliers van ons bataillon mobiele schutterij, een der eersten die in 1830 vol moed tot bescherming en verdediging der grenzen van Oud-Nederland uittrokken, in ons midden te zien wederkeeren. Des morgens ten 4 ure van Breda vertrokken, naderden zij omstreeks half 2 ure deze stad, en werden aldaar, behalven door eene tallooze schaar van ingezetenen, door de stedelijke schutterij, met het korps muzijkanten aan het hoofd, benevens door de officieren van de alhier liggende korps marechaussée en pontonniers, feestelijk ingewacht en vervolgens luisterrijk ingehaald, en langs de door de ingezetenen met zegebogen, vlaggen en groen versierde straten, tot op het stadhuisplein gebragt, waar hen Burgemeester en Wethouders benevens eenige leden van den Raad verbeidden, en zij door den heer Burgemeester, gelijk deze hen bij hun uittrekken op den 30sten October 1830 op het hartelijkst toegesproken had, nu ook door denzelven op de welmeenendste en meest gepaste wijze begroet en verwelkomd werden. Des avonds zijn alle de nu en reeds vroeger weergekeerde manschappen, alsmede die van de dienstdoende schutterij, welke alhier de garnizoensdienst verrigten, in het *Hof van Holland*, welk lokaal daartoe opzettelijk ingerigt en geïllumineerd was, op wijn onthaald, terwijl men zich voorstelt om de officieren op eenen nader te bepalen tijd, op eene gepaste wijze, te onthalen. De dag en avond zijn in ongestoorde algemeene vreugde doorgebragt."

— Naar men verneemt, hebben de troepen, tot de 10de afdeeling behoorende, en die te Deventer in garnizoen lagen, den 7den dezer bevel ontvangen, om des middags ten 5 ure in marschtenu op de stroomarkt, de gewone loopplaats aldaar, te verschijnen, alwaar hen eene dagorder van Z. Exc. den generaal *de Favauge* werd voorgelezen, die, ten gevolge van 's Konings besluit, waarbij de brigade ontbonden werd verklaard, van de krijgslieden afscheid nam, en hen zijnen dank betuigde voor de door hen betoonde stipte krijgstucht, gehoorzaamheid en goede orde; dat hij, hoezeer van hen afgescheiden, steeds de spitsbroeders gedenken zou, welke met hem gedurende eenen zoo geruimen tijd op den vijfhoek van Antwerpen zoo veel hebben ondervonden en doorgestaan; en dat dezen steeds op zijne hulp en bijstand konden rekenen. Ten slotte hoopte hij dat overal, waar de krijgslieden zich voortaan mogten vestigen, zij zich op eene even loffelijke wijze als te Deventer zouden doen kennen, en met de ingezetenen op eenen even vriendschappelijken voet zouden verkeeren. Vervolgens werd er last gegeven, om den volgenden dag, vrijdag, den 8sten dezer, gereed te zijn, om te vertrekken, hetgeen dien dag, 's morgens ten 6 ure, ook plaats vond; wordende den dapperen verdedigers van het Antwerpsche kasteel door eene talrijke en aanzienlijke schare burgers uitgeleide gedaan; de meesten derzelve deden tot Twello den marsch mede. Die gemeente werd tot rustplaats genomen, en aldaar betuigde de plaats-kommandant van Deventer, de kolonel *van Houten*, ridder van het legioen van eer, die te midden van het korps tot aan Twello mede gemarcheerd had, zijne bijzondere tevredenheid over het door de krijgslieden in gemelde stad gedurende veertien maanden gehouden gedrag, alsmede den dank van de stedelijke overheid van gemelde stad, voor de groote, aan dezelve bewezene eer van de handhavers van Neêrlands regten in haar midden te hebben mogen bezitten; aan dezelve verder verzekerende, dat bij Deventer's burgerij voor hen die achting en genegenheid zouden blijven bestaan, waarop zij door hun loffelijk gedrag zoo zeer aanspraak mogten maken. Te Twello, een dorp een uur van de stad, aangekomen zijnde, ontving het schoon korps muzijkanten der 10de afdeeling bevel, om 's middags ten drie ure in groot tenu op het Loo te verschijnen, ten einde aldaar, in tegenwoordigheid van HH. MM. den Koning en de Koningin en H. K. H. Prinses *Albert* van Pruissen, eenige stukken uit te voeren. Zaturdag zouden de troepen naar Voorthuizen vertrekken, om zich van daar naar Amersfoort te begeven. Woensdag aanstaande vertrekken zij verder naar Utrecht; vrijdag daaraanvolgende naar Gorinchem, terwijl zij zaturdag, den 16den dezer, op de plaats hunner bestemming, de vesting Breda, zullen aankomen.

— Uit 's Hage wordt gemeld dat het korps 's Gravenhaagsche schutterij tegen den 26sten aldaar wordt te gemoet gezien. Voorts verzekerde men te 's Hage, dat de veroordeelde *Thompson* van het voorzien in cassatie, hetwelk hem overbleef, afgezien heeft.

— Naar men verneemt, is ter kennisse van de onderscheidene militaire en administrative autoriteiten gebragt, dat voortaan, in overeenstemming met het bepaalde bij art. 198 van het reglement op de administratie der garnizoens-hospitalen en ziekenzalen, geene manschappen van de mobiele schutterijen, noch van vrijwillige of andere korpsen der armee, die met onbepaald verlof naar hunne haardsteden worden gezonden, op de vrije geneeskundige behandeling en verzorging gedurende hun verlof aanspraak zullen kunnen maken, en dat zij mitsdien niet anders, dan op speciale autorisatie van het departement van oorlog, zullen kunnen worden verpleegd, of geneeskundig behandeld.

— Volgens berigt uit Stokholm is Z. K. H. Prins *Willem Frederik Hendrik* den 29sten Julij wederom met de brik *de Snelheid* van daar vertrokken, koers stellende naar Karlskrona; de Prins was een eind wegs door de Zweedsche autoriteiten uitgeleide gedaan.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 9den Augustus.

Den 7den dezer is te alhier aangekomen de Nederlandsche minister-resident aan het Groothertogelijk Badensche hof, de heer *von Dusch*.

— Uit Hamburg meldt men, dat het onlangs te Kuxhaven met vele Spaansche vlugtelingen aangekomen engelsche schip *Gipsij*, van die reede den 7den wederom vertrokken is.

— Uit Petersburg wordt dd. 30 Julij het onderstaande gemeld:

» Met toestemming van den Keizer heeft zich te Kertsch (aan de invaart der Azofsche zee) eene handelmaatschappij gevestigd, bestaande uit aktiehouders en ten doel hebbende den Russischen handel te bevorderen. Het kapitaal dezer maatschappij beloopt 400,000 roebels in 400 aktien, elke van 1000 roebels. Het reglement dezer maatschappij is alreeds uitgegeven."

Tusschen Rusland en Zweden is onlangs een traktaat wegens den finlandschen handel gesloten.

Ook de stad Moskou is den 11den der vorige maand, die voor Tula zoo noodlottig was, door het uitbreken van brand getroffen. Drie honderd houten huizen en eenige steenen gebouwen waren in de asch gelegd, en de schade werd op verscheiden millioenen roebels begroot.

— De Keizer van Oostenrijk, die zich nog te Baden bevindt en de meest gewenschte gezondheid geniet, zal zich tegen de helft dezer maand naar Weenen en iets later van daar naar Brünn in Boheme begeven, waar een legerkamp gevormd moet worden.

De baron *von Neumann* was den 28sten laatstleden van zijne zending naar Biberich te Weenen terug gekomen, en men meende ook daar, dat hij eenen gunstigen uitslag der onderhandelingen heeft kunnen mededeelen. Ook was de graaf *Capodistrias* aldaar doorgereisd, zich naar Petersburg begevende. Die staatsman moet zich ongunstig over den inwendigen toestand van Griekenland hebben uitgelaten.

— Brieven uit Napels van den 19den Julij houden, onder andere min belangrijke tijdingen, het volgende in:

» De brik *Zephir*, welke gisteren alhier binnengeloopen is, heeft de heugelijke tijding overgebragt, dat alle geschillen met Marokko bijgelegd zijn. Een vredesverdrag, dat voor de Napelsche scheepvaart zeer voordeelige bepalingen behelst, is de gelukkige vrucht van de door den admiraal *Staiti* met zoo veel beleid bestierde onderneming.

» De wenschen des volks zijn eindelijk verhoord! Het schijnt aan geenen twijfel meer onderhevig te zijn, dat de jonge Koningin reeds de vierde maand harer zwangerschap bereikt heeft.

» De uitbarstingen van den Vesuvius vermenigvuldigen zich sedert eenige dagen op eene verontrustende wijze. Vijf groote en breede lavastroomen kronkelen zich in verschillende rigtingen van den berg naar beneden. De krater werpt onophoudelijk ontzettende steenklompen uit, die het beklimmen van den berg zeer moeijelijk maken, en deskundigen vermeenen, dat eene nog heviger en verderfelijker uitbarsting nabij is. De bronnen in de streken van Resina, Torre del Greco, Bosco tre Case en Ottojano zijn grootendeels verdroogd, en de vlijtige bewoners dezer reeds zoo dikwerf geteisterde plaatsen leven in voortdurenden angst. Sedert gisteren avond is een zeer breede lava-stroom ontstaan, die reeds verscheiden wijnbergen verbrand heeft en nog slechts op weinige minuten afstands van de eerste huizen van Torre del Greco is."

— Onder dagteekening van den 2den dezer schrijft men uit Weenen, dat aldaar bijzondere berigten uit Konstantinopel waren ontvangen, volgens welke de Engelsche vloot naar het eiland Candia zoude gezeild zijn, doch dat men deze tijding voor als nog als voorbarig beschouwde. — Z. M. de Keizer van Oostenrijk had voorts dezer dagen den luitenant-kolonel *Prokesch von Osten* tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij den jongen Koning van Griekenland benoemd, en zoude deze staatsman binnen weinige weken naar zijne nieuwe bestemming vertrekken. De jongste berigten uit Griekenland ontvangen waren zeer geruststellende. Hetgeen men vroeger van den hardnekkigen tegenstand der Mainoten verspreid heeft, was aanmerkelijk vergroot, daar men toch thans meldt, dat de meeste dier bergbewoners zich onderworpen hebben, en de regering hunne burgten heeft doen afbreken, met uitzondering van twee welke door de koninklijke troepen zijn bezet.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.